

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:1807

av Emil Källström (C)

University of Sweden

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att skapa University of Sweden, en svensk aktör inom den högre utbildningen specialiserad på nätbaserade utbildningar.

Motivering

Sverige är en modern kunskapsnation med stark bildningstradition och stort engagemang för att hjälpa människor i andra länder. Vi har mycket att vara stolta över. Det globala landskapet för högre utbildning förändras i snabb takt med användandet av ny teknik och nya former för undervisning. Sverige har alla möjligheter att vara en drivande kraft i denna förändring. Jag föreslår ett nytt svenskt lärosäte med världen som arbetsfält: University of Sweden.

Bokstavskombinationen MOOC står för Massive Open Online Courses (massiva öppna onlinekurser). MOOC förändrar i dag vår högre utbildning i grunden. Lärosäten som Harvard och MIT lägger ut hela kurser, inklusive föreläsningar och tentamen, fritt på internet. Kurser som fram till nyligen var reserverade för ett exklusivt fåtal i världen är i dag öppna för alla som vill och som har tillgång till en internetuppkoppling. Denna utveckling är blott i sin linda.

Den globala efterfrågan på högre utbildning ökar explosionsartat. Enligt EU-kommissionen kommer antalet studenter i världen öka från 100 miljoner år 2000 till 400 miljoner till år 2030. Med det klassiska systemet för universitetsutbyggnad motsvarar

det ett behov av 15 000 nya lärosäten à 20 000 studenter, eller 10 nya universitet i veckan. Här har nya metoder och ny teknik en viktig roll att spela.

Kunskap och utbildning är grunden för ekonomisk tillväxt och välstånd men också för demokrati, likabehandling och respekt för mänskliga rättigheter. Sverige har en lång tradition av att inom ramen för biståndet bygga skolor och hjälpa till med att starta studiecirkel för att bygga goda samhällen. Den nya tekniken ger oss nu teknisk möjlighet att göra detta i större skala och till lägre kostnad än någonsin tidigare.

Ny teknik och ny pedagogik utvecklade för onlinekurser öppnar upp en möjlighet för Sverige att dela med sig av sin kunskap till hela världen. Jag föreslår att ett svenskt, internetbaserat, universitet öppnas. Genom detta ska alla som har tillgång till internet kunna läsa kurser, ta högskolepoäng och få svenska examina.

Det nya svenska lärosätet skulle samla styrkorna i dagens svenska utbildningslandskap och sprida kunskap till fler än någonsin. Inledningsvis skulle det kunna handla om ett antal ingenjör-, teknik- och ekonomiprogram som i sin helhet skulle erbjudas gratis på internet, öppna för alla som vill ta del av dem.

University of Sweden blir en ren utbildningsinstitution och kan med fördel byggas upp via ett samarbete mellan ett antal av de befintliga svenska universiteterna och högskolorna. University of Sweden förpackar och förmedlar utbildningar som huvudsakligen består av kurser från dagens lärosäten. Detta innebär en drivkraft för utveckling och spridning av de verktyg och metoder som den nya tekniken möjliggör. University of Sweden vore inte bara en tillgång för kunskapsstörsta utanför landet. Det ger även svenska studenter tillgång till de bästa kurserna landet förmår prestera med de bästa lärarna. Det blir möjligt att få en utbildning och examen utan att behöva flytta från hemorten till universitetsstäderna. En av drivkrafterna för flytt från landsbygd till stad skulle därmed minska. University of Sweden skulle också vara ett kraftfullt verktyg för samverkan mellan befintliga lärosäten. Ett nätuniversitet ger en möjlighet att effektivt utnyttja varandras material och därmed både bättre använda resurser och en kvalitetshöjning.

Med internetbaserad undervisning kan marginalkostnaden per student göras mycket låg. En kurs på engelska kan ges till studenter i Sverige eller hela världen till i princip samma kostnad. Styckpriset per examina blir lågt med många deltagare. Sverige som nation, svenska företag och svenska jobb skulle dessutom gynnas om tusentals unga

människor i världens snabbväxande länder skulle skryta med en svensk examen. Banden mellan Sverige och de länder där framtiden formas och nya marknader växer fram skulle stärkas avsevärt.

Utvecklingen mot en i allt högre grad internetbaserad och global högre utbildning kommer att fortsätta oavsett om Sverige tar täten eller inte. Ett antal svenska lärosäten är redan i dag långt framme när det gäller distansundervisning. Ett nytt, svenskt initiativ på området vore ett naturligt och spännande nästa steg.

Sverige har ett starkt internationellt varumärke. Det måste vårdas. Vi är ett litet land men vårt engagemang sträcker sig längre än till nationsgränsen. Vi har alla förutsättningar för att förverkliga denna idé. University of Sweden skulle gynna både Sverige och världen.

Emil Källström (C)